MAM MARZENIE!

Raport z diagnozy potencjału i potrzeb w obszarze społeczno-kulturalnym mieszkańców Gminy Jabłonna

Działania zrealizowane zostały w ramach projektu „Dom kultury to nie budynek, Dom kultury to ludzie!" Gminnego Centrum Kultury w Jabłonnie z siedzibą w Piotrkowie w ramach programu Dom Kultury + Inicjatywy lokalne 2016 prowadzonego i finansowanego przez Narodowe Centrum Kultury.

Założenie projektu:

Ta część projektu składa się z dwóch etapów: przeprowadzenia diagnozy potrzeb i potencjału społeczno-kulturalnego mieszkańców Gminy Jabłonna, sformułowania raportu z badań oraz prezentacji raportu i ogłoszenia oraz rozstrzygnięcia konkursu grantowego na lokalne samodzielne inicjatywy mieszkańców.

Druga część projektu będzie polegała na realizacji przez mieszkańców ich inicjatyw przy wsparciu domu kultury.

Cel badań:

Poznanie i zaangażowanie liderów zmiany społeczno-kulturalnej najbliższego otoczenia, motywacja aktywnych liderów, wzmocnienie więzi pomiędzy działającymi we wsiach organizacjami, liderami, instytucjami, zdiagnozowanie potrzeb mieszkańców Gminy Jabłonna w obszarze kultury i zasobów – potencjałów, jakie posiada – głównie rozumianych, jako pomysły, zdolności i aktywności jej mieszkańców.

Zasięg badań:

Badanie zostało zrealizowane łącznie dla grupy około 330 osób podczas 19 różnego typu spotkań badawczych na terenie Gminy Jabłonna w miejscowościach Chmiel, Czerniejów, Wierciszów, Tuszów, Jabłonna, Piotrków i Skrzynice od lutego do maja 2016 roku.

Badacze:

Anna Łukaszczyk, Katarzyna Krzywicka, Edmund Kuryluk, Małgorzata Adamczyk

Współpraca, m.in.: Maria Kubić, Aleksandra Zonik, Adrian Karczewski, Aleksandra Nowak, Żaneta Drwal, Ewa Sałek, Szymon Wołk, dyrektorzy szkół z terenu Gminy Jabłonna, Wójt Gminy Jabłonna Magdalena Sałek, przedstawiciele lokalnych organizacji i wiele innych osób, którym dziękujemy za zaangażowanie!

Badanie w liczbach:

Dla liderów:

1. Spotkanie dla przedstawicieli władz i lokalnych organizacji i instytucji (dyrektorów szkół podstawowych i gimnazjów, dyrektora biblioteki, dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Wójta i Zastępcy Wójta, urzędników – pracowników Urzędu Gminy, przedstawicieli organizacji pozarządowych i pracowników domu kultury) połączone z sesją zdjęciową „Mam marzenie" (18 osób);

Dla dzieci:

2. Warsztat: Jabłka na jabłoni – o czym marzą dzieci (30 dzieci);
3. Warsztat: Makieta mojej miejscowości i rysunek: moje ulubione miejsce w Gminie Jabłonna (10 dzieci);

Dla seniorów:

4. Dziewięć warsztatów śpiewu tradycyjnego dla 9 Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Jabłonna realizowane w 7 miejscowościach: Chmiel, Skrzynice, Piotrków, Jabłonna, Wierciszów, Tuszów, Czerniejów (90 osób);

Dla dorosłych:

5. Dwa spotkania dla kobiet - Babska kawa z marzeniami – wymiana ubrań, warsztaty rękodzieła, spotkanie pry kawie w miejscowościach Jabłonna i Piotrków (20 osób);
6. Wystawa motoryzacji dla mężczyzn i nie tylko (30 osób);
7. Potańcówka w stylu lat 80' (60 osób);
8. Dwa spotkania: Szkolenia dla nauczycieli w miejscowościach Tuszów i Piotrków – Metody edukacji pozaformalnej i wspólnej projektowanie gry Jabłonopolis (18 osób);

Dla młodzieży:

9. Ankieta internetowa (140 odpowiedzi);
10. Dzień Gracza – turniej gier planszowych i komputerowych (50 osób);
11. Badanie potrzeb, marzeń, potencjału młodzieży na planszach w szkołach gimnazjalnych (60 odpowiedzi);

Metody, narzędzia i przebieg badań:

Zdecydowaliśmy się na triangulację metod (połączyliśmy badania jakościowe z niewielkim elementem ilościowych) oraz badaczy – pod opieką jednego animatora pracował zespół kilku osób, które pochodzą z różnych środowisk, pracują w różnych miejscach, byli to: pracownicy domu kultury, warsztatowcy prowadzący zajęcia w domu kultury, rodzice dzieci uczestniczących w zajęciach, mężowie pracownic domu kultury, nauczyciele i dyrektorzy szkół, grupa młodzieży. Interesowało nas JAK i DLACZEGO. Wybraliśmy metody polegające na partycypacji mieszkańców i działaniu – to metody, które pozwalają na poznanie, bezpośrednią rozmowę, dają często ciekawe studium przypadku – kontakt prawdziwy. Nie chcieliśmy spotkać „każdego", „wszystkich", ale „wyłowić" jednostki, które dzięki swojemu zapałowi, pomysłom, charyzmie mogą zachęcić swoich znajomych – sąsiadów, przyjaciół, współpracowników do wspólnego działania.

Zaproponowaliśmy, by pod opieką animatora i we współpracy z wybranymi wcześniej do naszej grupy badaczami mieszkańcy zorganizowali spotkania, do których włączyliśmy elementy badania – były to tablice, elementy do wypisania, uzupełnienia i hasła zapraszające do podzielenia się – marzeniem, potrzebą, pomysłem, np. winylowe płyty podczas dyskoteki, na których uczestnicy zapisywali pomysły na rozrywki, papierowe ziarenka kawy, które kobiety wypełniały inspiracjami podczas rozmowy, a potem wrzucały do wielkiej filiżanki, jabłuszka, na których dzieciaki rysowały swoje marzenia, a potem wieszały na drzewie itp. Na każdym spotkaniu obecny był animator, który przeprowadzał rozmowy z uczestnikami. Wszystkie formy działań staraliśmy się dopasować tak, by nie kreować sytuacji sztucznych, wymuszonych, a pozwolić podczas zabawy, spotkania, wspólnego spędzania czasu podzielić się uczestnikom z grupą badaczy swoimi marzeniami o kształcie kultury w Gminie Jabłonna.

Badania zrealizowaliśmy bazując na podobnym schemacie:

~ PROBLEM: Określenie problemu, zagadnienia / obszaru nad jakim chcemy się pochylić, postawienie pytania.

~ GRUPA/ODBIORCY: precyzyjne określenie i wybór grupy, z którą chcemy się spotkać, ustalenie, gdzie takie spotkanie można zrealizować i jak do tej grupy dotrzeć

~ DZIAŁANIA KROK PO KROKU:

~~~~ POMYSŁ: burza mózgów w zespole badawczym, próba znalezienia najlepszej formuły na spotkanie z określoną wcześniej grupą odbiorców i wybór metody badania dla tej grupy

~~~~ WSPÓŁPRACA: zaproszenie do współpracy znanych nam i należących do tej grupy liderów lub także należących do niej – naszych przyjaciół, znajomych, sąsiadów, członków rodziny itp., którzy pomogą nam zrealizować pomysł, włącznie potencjalnych liderów w działania na początkowym etapie

~~~~ DZIAŁANIE I BADANIE: wspólna organizacja wydarzenia, spotkania, warsztatu, sesji zdjęciowej, potańcówki itp., rozmowy i przeprowadzenie badania

~~~~ CYTATY, WYPOWIEDZI, MATERIAŁY: zebranie i opracowanie materiału badawczego

~~~~ WNIOSKI i REKOMENDACJE: próba zapisu problemów, newralgicznych punktów, minusów, które badani sugerowali do naprawy/zmiany lub tylko sygnalizowali, próba sformułowania ogólnych rekomendacji / pomysłów /zaleceń / rozwiązań / sugestii
~~~~

~POMYSŁ NA WŁĄCZENIE ZAANGAŻOWANYCH JUŻ OSÓB / POTENCJALNYCH LIDERÓW W KOLEJNE DZIAŁANIA – utrzymanie kontaktu, bezpośrednie angażowanie w kolejne działania – prośba o pomoc, stałe informowanie o postępach w projekcie, konsultacje pomysłów i rozwiązań

CHARAKTERYSTYKA TERENU BADAŃ:

Gmina Jabłonna położona jest w centralnej części województwa lubelskiego w południowo-wschodniej części powiatu lubelskiego w odległości około 18 km od Lublina. Bezpośrednie sąsiedztwo stanowi: od północy – gmina Głusk, ze wschodu – Piaski, od południa – Krzczonów i Bychawa, a od wschodu – Strzyżewice. Powierzchnia gminy wynosi 131,2 km^2. W skład gminy wchodzi 17 sołectw: Chmiel Drugi, Chmiel Pierwszy, Chmiel Kolonia, Czerniejów, Czerniejów Kolonia, Jabłonna Druga, Jabłonna Majątek, Jabłonna Pierwsza, Piotrków Drugi, Piotrków Pierwszy, Piotrków Kolonia, Skrzynice Drugie, Skrzynice Pierwsze, Skrzynice Kolonia, Tuszów, Wierciszów oraz Wolnica. Gmina liczy około 8.000 mieszkańców

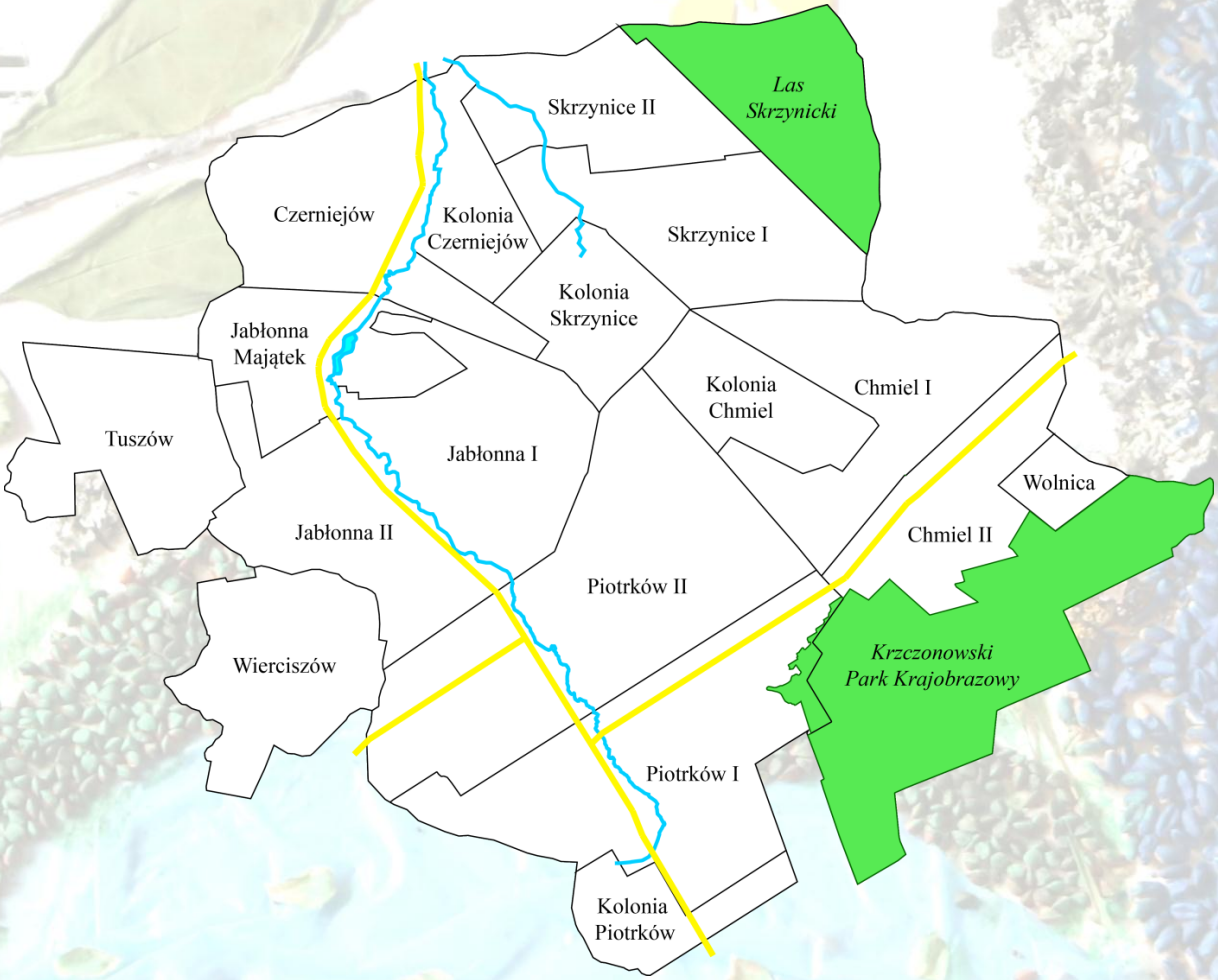

INSTYTUCJE:

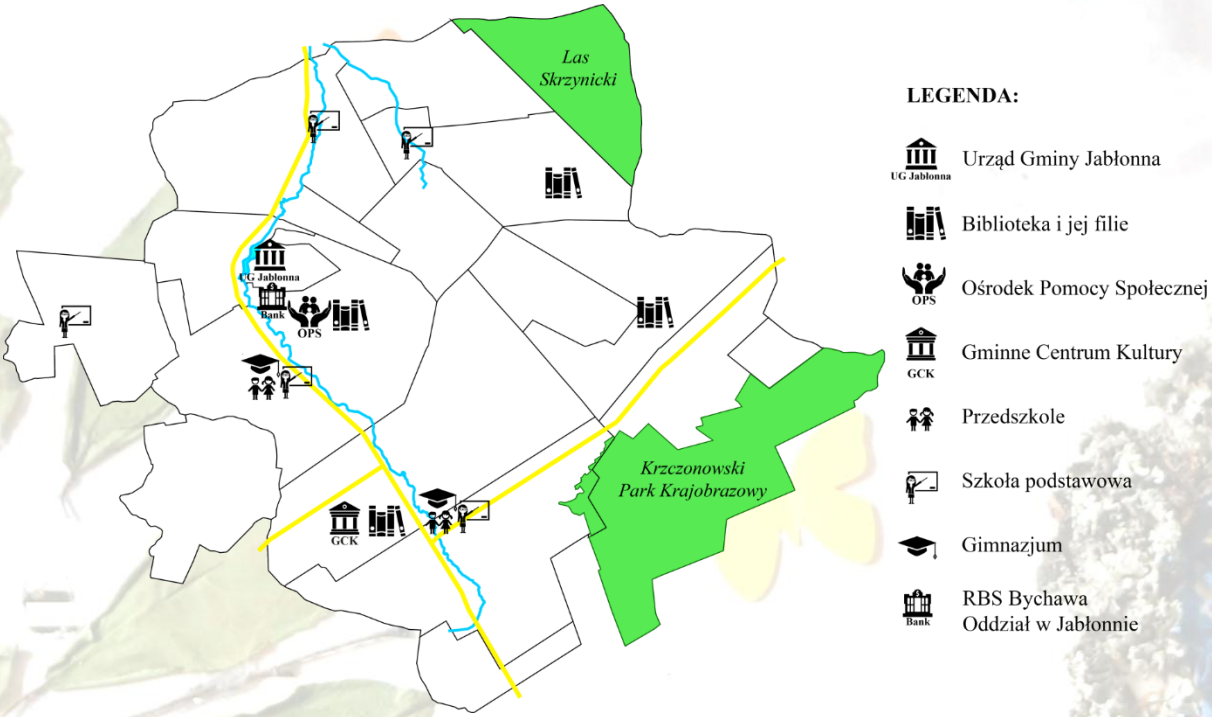

PRZEBIEG BADANIA

MARZENIA LIDERÓW LOKALNYCH

~PROBLEM: Liderzy lokalni nie współpracują ze sobą, nie spotykają się, by dyskutować o planach, pomysłach, działaniach, nie wymieniają się wiedzą. Zauważamy też brak kontaktu pomiędzy przedstawicielami instytucji a liderami nieformalnych grup lub organizacji pozarządowych.

~GRUPA/ODBIORCY: przedstawiciele władz (Wójt i Zastępca Wójta) i lokalnych organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych i biznesu, liderzy instytucji (dyrektorzy szkół podstawowych i gimnazjów, dyrektor biblioteki, dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej), pracownicy Urzędu Gminy, pracownicy domu kultury. / by spotkać ich wspólnie należy zaplanować z dużym wyprzedzeniem spotkanie i zaprosić na nie każdego z uczestników indywidualnie

~DZIAŁANIA KROK PO KROKU: spotkanie warsztatowe w formie burzy mózgów i pracy w grupach – zastanowienie się nad zasobami lokalnymi, potencjałem i sformułowanie rekomendacji do dalszej współpracy. Sesja zdjęciowa – fotografia z wypisaną na kartonie w kształcie chmury odpowiedzią na

pytanie” O czym marzysz?” Zaangażowanie młodzieży z warsztatów fotograficznych do wykonania sesji zdjęciowej, moderacja spotkania przez animatora.

Zasoby lokalne - potencjał

- nazwa gminy – pochodzenie i historia
- nasze hasło: Jabłonna - Naturalna Gmina
- Wolnica – najwyższe wzniesienie
- Mogiły w Piotrkowie
- Rogowe kopce
- ks. Rafał Pastwa – red. nacz. Gościa Niedzielnego, poeta, bokser, animator młodzieży
- rzeka Czerniejówka
- rzeka Skrzyniczanka – źródełka
- źródła w Tuszowie
- pomniki przyrody: dąb w Tuszowie i dąb w Chmielu
- Lasy – rezerwaty Olszanka i Chmiel, pogranicze chronione, Krzczonowski Park Krajobrazowy, Czerniejowski Obszar Krajobrazu Chronionego
- Górka w Skrzynicach tzw. Betlejem
- Dzikie zwierzęta: ptaki, borsuki, dziki
- P. Taczanowski – słynny ornitolog, który pochodził z naszej gminy
- Dom kultury – miejsce, przestrzeń, skupisko animatorów
- Zamek w Skrzynicach - ścianka alpinistyczna, teatr, baza noclegowa, arterapia
- Stajnie / stadniny: Skrzynice, Kol. Czerniejów, Jabłonna
- Restauracje: tereny rekreacyjne, bazy noclegowe
- Produkt regionalny: piróg drożdżowy, piernik żydowski
- Piaskarnia w Skrzynicach: paintball, quady
- Szlak renesansu lubelskiego: kościoły w Chmielu i Czerniejowie
- Stawy suche
- Plan tras rowerowych (powstał w gminie w tym roku)
- Bliskość Świdnika, Piask i Lublina
- Koła Gospodyń Wiejskich
- P. Leszek Niedźwiadek – chodząca historia
- Pałac w Jabłonnie
- Agroturystyka
- Lokalni liderzy: archeolog i etnolog , historycy, gawędziarze, animatorzy, twórcy teatralni, twórcy ludowi.

Potrzeby

- Ścieżki rowerowe, konne, biegowe, piesze
- Mapy
- Materiały informacyjne / promocyjne / różne kanały promocji
- Dostęp do miejsc atrakcyjnych (rzeka, stawy, źródełka)
- Tabliczki informujące o miejscach atrakcyjnych
- Wypożyczalnia rowerów
- Miejsca wypoczynku / odpoczynku – ławeczki, miejsca na grill
- Wykorzystanie wizerunku p. Taczanowskiego ornitologa
- Oferta / program 1-dniowych wypraw
- Wypracowanie marki / charakteru gminy
- Pozyskanie nowych partnerów działań
- Profesjonalna koordynacja działań + biuro obsługujące wspólne projekty i współpracę

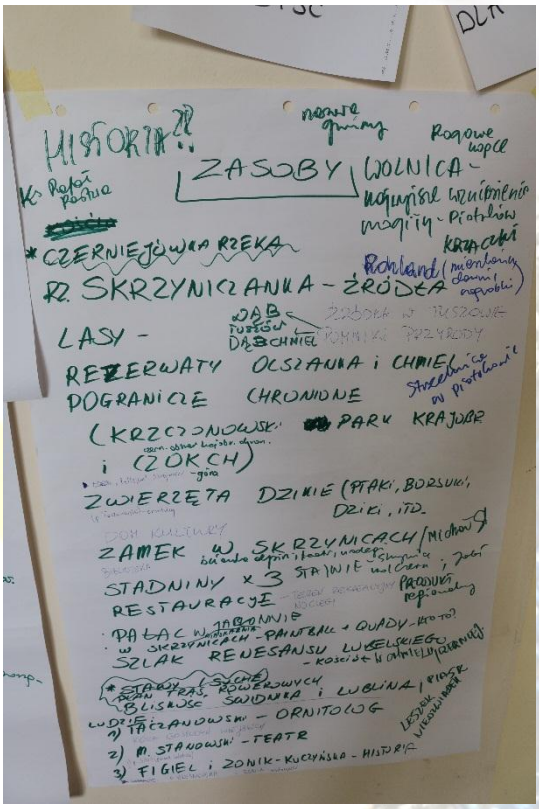

Rekomendacje - pomysły na wspólne działania

Najważniejsze obszary działań: HISTORIA / PRZYRODA / AKTYWNOŚĆ

- Impreza tematyczna rozpoznawalna dla gminy, np. festiwal
- Festiwal teatralny i warsztaty
- Zdjęcia z drona – promocja i inna perspektywa
- Zagospodarowanie stawów
- Szlak rowerowy
- Wypożyczalnia rowerów
- Szlaki konne, piesze
- Oznaczenie ciekawych miejsc
- Wydanie informatora, przewodnika po gminie
- Zróżnicowanie kanałów promocji gminy, np. film, spot
- Warsztaty tematyczne
- Mapy, foldery
- Przypomnienie osoby Taczanowskiego
- Oczyszczenie, zadbanie o miejsca atrakcyjne
- Stworzenie miejsc odpoczynku
- Stworzenie oferty dla grup i turysty indywidualnego
- Narciarstwo biegowe
- Zalew na Skrzyniczance do pływania
- Sieciowanie – kapitał społeczny wewnętrzny
- Uporządkowanie wiedzy

Pytania – do dyskusji na kolejne spotkania

- Kontakt z organizacjami turystycznymi z Lublina – gdzie spędzają czas nasi mieszkańcy, gdzie spędzają czas mieszkańcy okolicznych miast: Lublina, Świdnika, Piask?
- Dlaczego chcemy to robić wspólnie?
- Czy będziemy na tym zarabiać?
- PRODUKT gotowy czy tylko pomysł na proces?
- Mały biznes = ktoś opiekuje się działaniem, sprząta, animuje + zarabia
- Skąd czerpać informacje o przyrodzie i historii – brak źródeł i uporządkowania
- Produkt regionalny – czy może funkcjonować w restauracjach?
- Wyprawy jednodniowe czy dłuższe?
- Kto jest naszym odbiorcą – dla kogo projektujemy działania?
- Powołanie towarzystwa regionalnego
- Jak pozyskać klienta?
- Jak pozyskać środki na promocję i dalsze działania?
- Kto będzie koordynatorem? Kto podejmie odpowiedzialność za działania?

Liderzy snuli refleksję na poziomie projektowania zmian, stawiali się w roli twórców działań, inicjatorów, rzadziej odbiorców. Zadawali pytania o przyszłość działań rozpoczętych, planowali wspólnie kolejne, rozważali metody promocji, poszukiwali rozwiązań. Mają wysokie wymagania ofertowe – chcieliby stworzenia miejsca atrakcyjnego do spędzenia czasu dla rodziny z dzieckiem. Rozmowy toczyły się głównie wokół tematu turystyki, rewitalizacji terenów zielonych, wykorzystania naturalnego potencjału.

Uczestnicy spotkania doceniali rolę liderów lokalnych i deklarowali otwartość na zawiązywanie nowych partnerstw i współpracy. Współmiernie do wielkości i zasięgu planów pojawiły się pytania o finansowanie i obsługę organizacyjno-formalną potencjalnych wspólnych działań/projektów. Każdy z uczestników skarżył się na zbyt wiele pracy, którą wykonuje na co dzień i nie był w stanie zadeklarować większego niż współudział koncepcyjny zaangażowania na tym etapie. Uczestnicy pozostali na etapie luźnej burzy mózgów, jednak z dużo większą świadomością możliwości jakie płyną ze współpracy i ogromu przestrzeni, jakie można, a nawet należałoby zagospodarować – głównie w obszarze turystki i promocji gminy/regionu.

Zapytaliśmy ich także, o czym marzą dla siebie. Większość z nich mocno związana jest z rolą lidera, ponieważ marzenia, które pojawiły się wypisane na kartonach to często są marzenia związane z miejscem pracy – dyrektorzy marzą o placach zabaw, torach motocyklowych, remoncie szkoły, basenie, żłobku przy szkole, animatorzy o dodatkowych zajęciach i integracji mieszkańców.

W Gminie Jabłonna marzę o…

~miejscu, w którym rodzice mogą wspólnie spędzać czas z dziećmi

~żłobku

~parkingu przy szkole

~zielonych klasach

~siłowni pod chmurką

~samochodzie z szoferem, bym mógł do wszystkich dotrzeć z pieśnią

~basenie (4 odpowiedzi)

~czystych i zagospodarowanych stawach

~nowym budynku Urzędu Gminy

~ścieżce rowerowej

~rewitalizacji terenu wokół rzeki

~korcie tenisowym

~dbaniu o pomniki historii

~remoncie szkoły (3 odpowiedzi)

~torze do jazdy na motorach i rowerach

~autokarze dowożącym dzieci na zajęcia

~imprezach integrujących

~miejscach spotkań dla młodzieży

MARZENIA MŁODZIEŻY

~PROBLEM: Małe zaangażowanie młodzieży w życie społeczne gminy. Brak oferty kulturalnej dla tej grupy. Nieznajomość potrzeb i zainteresowań młodzieży, co blokuje przygotowanie oferty. Brak wiedzy o możliwości dotarcia do tej grupy z promocją działań.

~GRUPA/ODBIORCY: młodzież w wieku 11 – 20 lat – w większości uczęszczająca do Gimnazjów Publicznych

~DZIAŁANIA KROK PO KROKU: Zapraszamy do współpracy 8 młodych osób – to uczestnicy projektów w domu kultury, gimnazjaliści, nasi znajomi. Razem z nimi zastanawiamy się, jakie formy spotkań mogą być atrakcyjne dla ich rówieśników i jakie narzędzia badawcze umożliwią nam otrzymanie rzetelnych informacji. Na początek współpracy w tym gronie przygotowujemy wspólnie mapę gminy, by sprawdzić, jak widziana jest ona oczami młodych ludzi i skonfrontować swoją wiedzę z ich obserwacjami. Następnie dokonujemy wyboru formuł: Organizacja turnieju gier planszowych i komputerowych, podczas którego zostanie uzupełniona ankieta internetowa – organizacją i promocją wydarzenia dla rówieśników zajmuje się 5 osobowa grupa młodzieży. Przygotowanie tablic do uzupełnienia z hasłami-haczykami wymyślonymi przez młodzież dla rówieśników.

W Gminie Jabłonna dla młodzieży prócz miejsc znanych wszystkim mieszkańcom funkcjonują też tajemnicze, znane tylko im „miejscówki”, o których niechętnie mówią, nie chcą zdradzić dokładnej lokalizacji, dostępne są wyłącznie wąskiej grupie przyjaciół z danej miejscowości. Gdy pytamy, gdzie spędzają wolny czas, wieczory, weekendy – uśmiechają się tajemniczo i wymieniają „Majorkę” w Piotrkowie czy „Lasek” w Chmielu.

Zaproponowaliśmy wypowiedź w swobodniejszy sposób: poprosiliśmy o wymyślenie słów/haseł/pytań tzw. haczyków, które sprowokowałyby ich rówieśników do opowiedzenia jak i gdzie spędzają wolny czas. Młodzież wybrała pytania/hasła: Jak chill to gdzie? Co Cię kręci? Co potrafisz?

Poprosiliśmy ich o wybranie w szkole miejsca, konsultację z dyrektorem i powieszenie dużych papierowych tablic z hasłami-haczykami.

W dwóch Gimnazjach Publicznych od około 60 młodych ludzi otrzymaliśmy odpowiedzi:

Co cię kręci? akrobatyka, jazda konna, teatr, karuzela, muzyka, motocykle, podróże, piłka nożna, rolki, dziewczyny, pływanie, GCK, nauka, koszykówka, spanie, komputer

~~~

Co potrafisz? spać, grać na nerwach, dopingować, śpiewać, czytać, wkurzać innych, grać w piłkę nożną, żonglować. rysować, morświnować, rozbawiać ludzi, szpagat, jeść, wszytko, chodzić, budować, pływać, malować, tańczyć, rozpalać ogniska

~~~

Jak chill to gdzie? na rolkach, u Oliwki, Majorka, u Zosi, Australia, na blaszaku, w lesie, na stawach, na stadionie Legii, w łóżku, na drzewie, w GCK, Islandia, w stajni, na łące, na boju, na trybunach, na wieży Eiffela, w szkole, przed kompem

~~~

Podczas Dnia Gracza powstała ankieta internetowa, w której wzięło udział 140 respondentów, w 50% były to osoby w wieku15-19 lat.

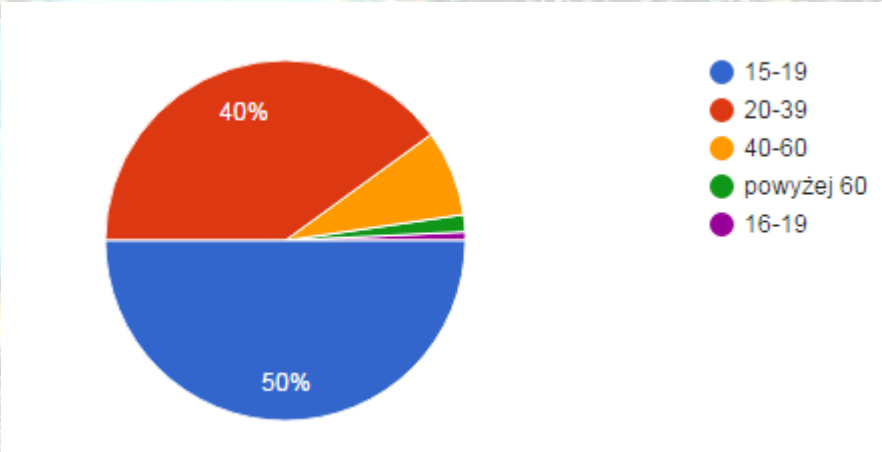
~~~

Na pytanie: Czego brakuje w Gminie Jabłonna, odpowiadali:

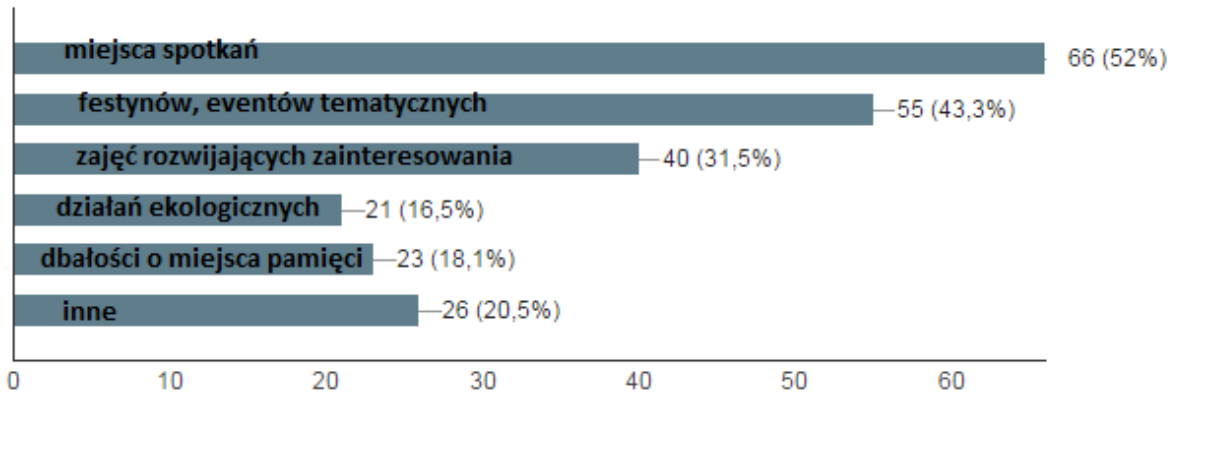

Rekomendacje – pomysły na wspólne działania:

~spotkania integracyjne

~ogniska

~tory przeszkód

~trasy rowerowe

~siłownia na powietrzu

~skate park

~trasy rolkowe

Jesteśmy dumni, że młodzież angażująca się w badanie stała się niejako liderami w swoich szkołach. Są także ambasadorami wydarzeń kulturalnych w gimnazjach. Zaczynają tworzyć grupę przyjaciół i wolontariuszy domu kultury, którzy nie tylko włączają się w obmyślanie koncepcji, ale sami podejmują działania i mają chęć sprawdzić się w samodzielnej organizacji wydarzeń dla swoich rówieśników.

Trudności, z jakimi się spotykamy nadal to nieutrzymywanie uwagi i zaangażowania na równym poziomie u całej grupy, co skutkuje nieobecnością na spotkaniach, brakiem zaangażowania we wspólne działania. Z badania i rozmów wynika, że młodzież potrzebuje miejsca do swobodnego spotkania „na swoich

warunkach” – nie konstruowania oferty zajęciowej, ale raczej udostępnienia przestrzeni do wspólnego luźnego” spędzania czasu – gotowania, oglądania filmów, grania w gry, plotkowania.

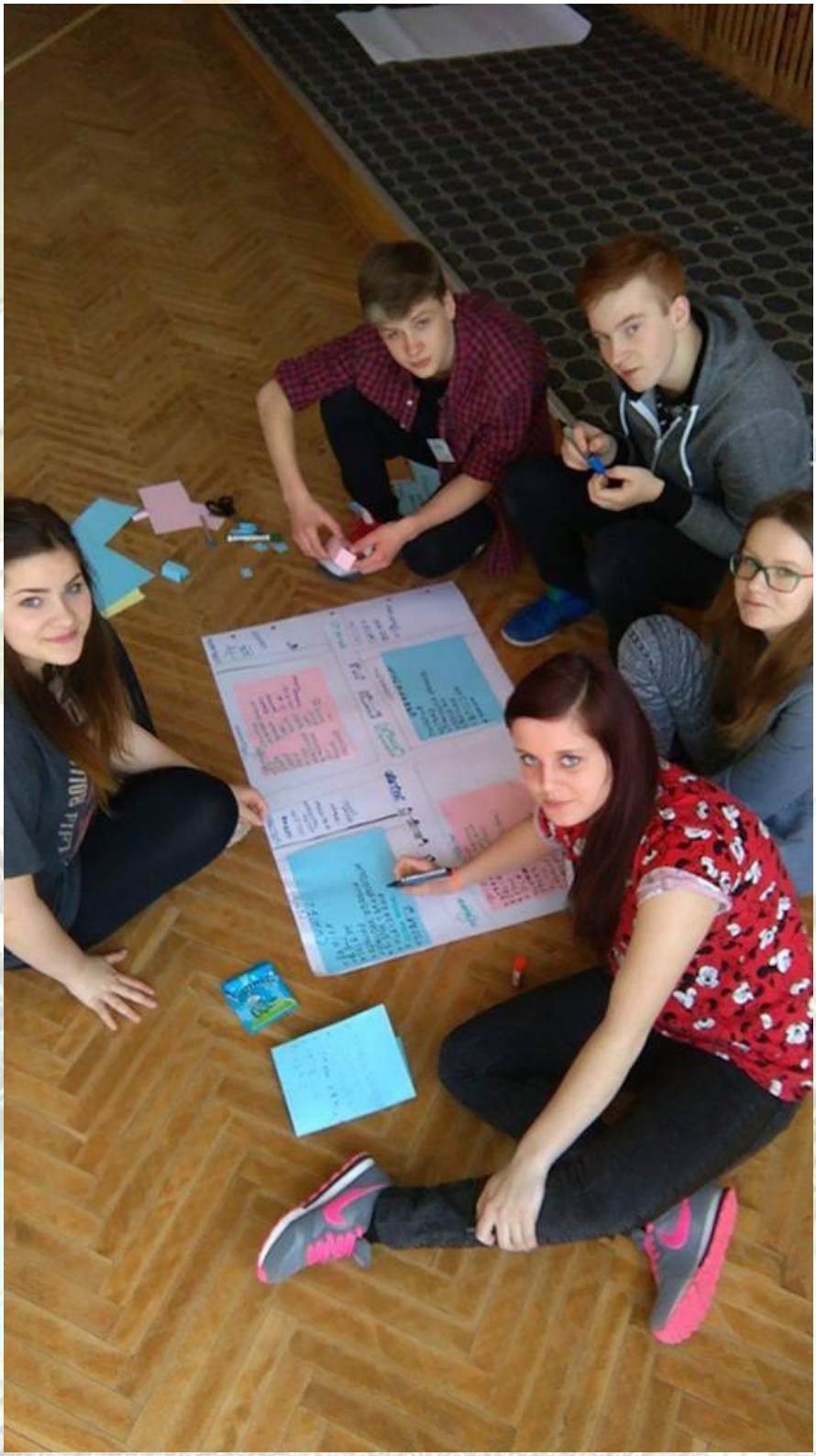

MARZENIA DZIECI

~PROBLEM: chęć poznania obrazu Gminy oczami dzieci, pytanie o zainteresowania i marzenia dzieci.

~GRUPA/ODBIORCY: dzieci w wieku 5 – 10 lat zaproszone na specjalnie dla nich zaprojektowane warsztaty do GCK, dzieci w wieku 6 – 11 mam uczestniczących w spotkaniu Babska kawa z marzeniami – odbywającym się w tym samym czasie, najliczniejsza grupa zajęciowa z GCK – dzieci w wieku 5-10 lat.

~DZIAŁANIA KROK PO KROKU: Zaproszenie do współpracy znajomych matek i prośba w wypromowaniu spotkań. Zaangażowanie pracowników domu kultury, którzy prowadzili warsztaty. Organizacja warsztatów równolegle do spotkania mam na Babskiej kawie – jako odpowiedź na sugestię wynikającą z jednego ze spotkań badawczych.

Na warsztacie Makieta Gminy dzieci uczyły się odczytywać mapę, zaznaczać na mapie Polski swój region, na mapie województwa swoją miejscowość, a na mapie gminy lokalizację swojego domu. Następnie z recyklingowych materiałów przygotowywały makietę gminy. Okazało się, ze dzieci zaprojektowały wyłącznie swoje domy, drogi dojazdowe do nich, szkoły oraz dom kultury. Te trzy obiekty najmocniej zostają w pamięci dzieciaków, ponieważ najczęściej pokonują zapewne tę właśnie trasę – do domu, szkoły i na dodatkowe zajęcia.

MAKIETA GMINY

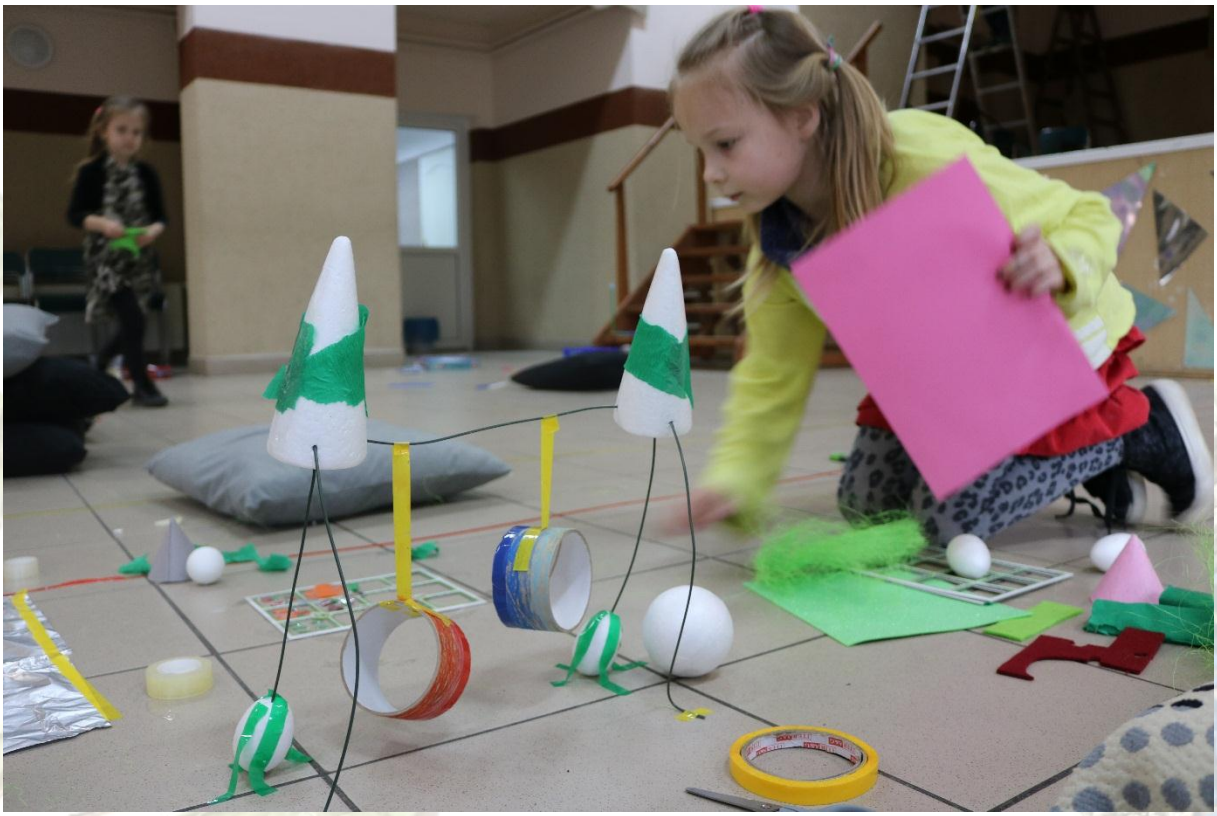

GMINA
JABŁONNA

Ulubione miejsce

W przypadku drugiego warsztatu, gdzie dzieciaki miały za zadanie narysować ulubione miejsce w gminie w ruch poszła wyobraźnia i okazało się, że w świadomości dzieci funkcjonują także boiska, remizy OSP, place zabaw, stajnia, stawy, obiekty przyrodnicze i zabytki.

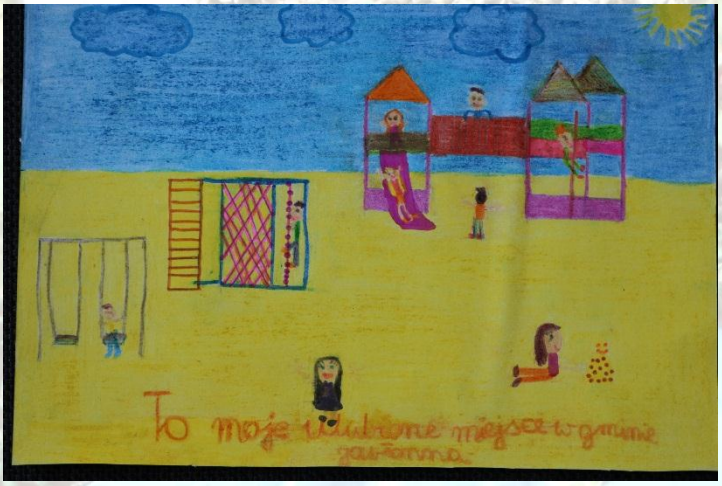

Akademia

STAJNIA
GASIÓRÓWKA

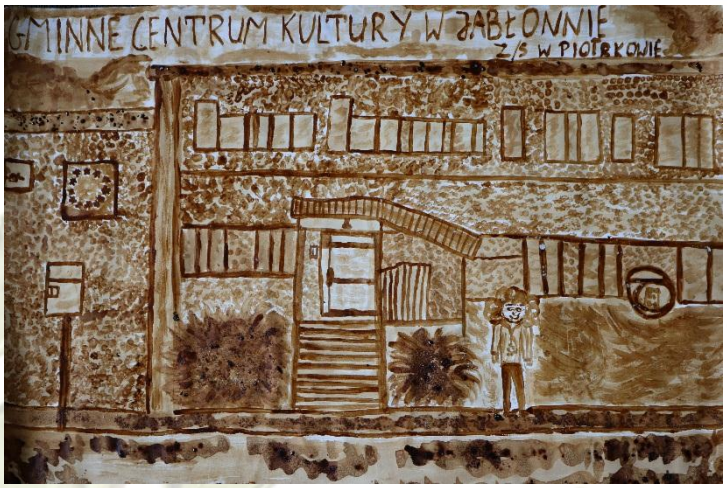
GMINNE CENTRUM KULTURY W ZABŁONNIE
Z/S W PIOTRKOWIE

998
STRAŻ POŻARNA

1929
2004
Krzaczki
Jabłonna

GCK
POCZTA

STARY WIATRAK

Marzenia dzieciaków:

Trzeci warsztat poświęcony był marzeniom, które dzieciaki rysowały na kartonach w kształcie jabłek i wieszały na wysokim drzewie, a potem zastanawiały się, co trzeba zrobić, by po te marzenia sięgnąć. Ze względu na wyjątkowy charakter tego, co znalazło się na jabłkach – postanowiliśmy pokazać te marzenia i przytoczyć w niezmienionej formie:

Pikuś pies
telewizja w pokoju
żeby mój kot miał 12 kotków
skrzydła
królowa
kot
2 homiki (pis. org.)
kociątka
codziennie mieć wygópki teatralne
nie hodzić do szkoły (pis. org.)
nie mieć sprawdzianów
mieć same 5
drzewo pyłu
żeby chłopak mnie pocałował w rękę
chcę, żebym brała ślub z moim tajemniczym chłopakiem (nie mogę powiedzieć, bo rodzice się na mnie pogniewają) i mieć 100000 dzieci
żebym miała moc
chcę pójść do nieba
i żebym była królową całego świata
żebym została primabaleriną
żebym zdobyła Mount Everest
ślub
kce być kątkiem (pis. org)
nie mieć szkoły
być sławna
mieć magiczne drzewo
mieć psa
mieć skrzydła
mieć kotka
lizać lody
zostać aktorką
mieć psa
podróże po świecie
willa z basenem
limuzyna
domek na drzewie
być piosenkarką
uczta

chcę zostać primabaleriną i tańczyć na pointach (czytaj płentach)
żeby moja kocica urodziła 20 kociątek
drzewo marzeń
skrzydła
lody nie znikające
kot
piętrowe łóżko

Wydaje nam się, że tak bujna wyobraźnia dzieciaków powinna być motywacją do tworzenia ciekawej oferty rozwijających aktywności. Należy to robić uważnie słuchając dzieciaków i rodziców. W domu kultury prowadzimy edukację opartą na bliskości i rodzinnych kontaktach, staramy się tworzyć ciepłą atmosferę, a także bazujemy na edukacji rówieśniczej – nasi pracownicy prowadzą zajęcia razem ze swoimi dziećmi, które w roli współprowadzących są świetną motywacją i inspiracją dla reszty grupy. Słuchamy propozycji rodziców na zajęcia dla dzieci i współpracujemy przy tworzeniu programu. Trudności, z jakimi się spotykamy to brak kontaktu z dziećmi w wieku 10-13 lat, głównie chłopcami. Nie udało nam się poznać potrzeb tej grupy, więc mamy problem w skonstruowaniu oferty lub włączeniu tej grupy w aktywne uczestnictwo w życiu domu kultury.

MARZENIA DOROSŁYCH

~PROBLEM: Dorośli/pracujący nie uczestniczą w życiu kulturalnym. Nie wiemy, jak do nich dotrzeć , by zapytać – jak spędzają czas, czego potrzebują, o czym marzą dla siebie i czy mieliby ochotę uczestniczyć w czymś, co zaproponujemy lub zrobić coś wspólnie z nami. Poza spotykaniem ich na korytarzach, gdy czekają na swoje dzieci uczestniczące w zajęciach – nie mamy z nimi kontaktu.

~GRUPA/ODBIORCY: Dorośli/pracujący; w każdym z sześciu skierowanych do nich działań projektujemy osobne sytuacje – miejsca, tematy spotkań, grupy odbiorców zatem też się różnią, a są to: mamy małych dzieci, mężczyźni z gminy, małżeństwa, pary i dorośli, nauczyciele szkół z terenu gminy.

~DZIAŁANIA KROK PO KROKU: Zaplanowaliśmy spotkania skierowane specjalnie do dorosłych, głównie rodziców dzieci szkolnych, podczas których zaproponowaliśmy wspólne spędzenie czasu oraz rozmowy na temat potencjału i potrzeb kulturalnych mieszkańców naszej gminy. Pretekstem do spotkania, były kolejno: babska kawa – dwa spotkania, wystawa motoryzacyjna oraz potańcówka, a także dwa szkolenia dla nauczycieli. Te wydarzenia zostały zorganizowane przez mieszkańców gminy z pomocą animatora. Na babską kawę zaprosiliśmy znane nam aktywne mamy, które przyprowadziły swoje koleżanki. Wystawę motoryzacji dla swoich kumpli i innych mężczyzn z gminy zorganizowali nasi mężowie, koledzy. Potańcówkę pomogli wyszykować mieszkańcy Piotrkowa, w którym żywa była do niedawna tradycja wspólnych dyskotek i chcieli przypomnieć sobie ten czas. Podczas spotkań na początku wspólnie chcieliśmy ustalić, czego nam brakuje. Następnie szukaliśmy odpowiedzi na pytanie, jaki mamy potencjał i możliwości. Kolejno wypisywaliśmy i nazywaliśmy nasze potrzeby i oczekiwania, tutaj też wstępnie ujawnili się potencjalni przyszli liderzy, którzy zadeklarowali gotowość wspierania i współorganizowania działań.

Spotkania kobiet, mam małych dzieci w szkole Podstawowej w Jabłonnie oraz w GCK w Piotrkowie: „Babska Kawa z Marzeniami”

Pierwszą docelową grupą odbiorców były kobiety, które odwożą dzieci na zajęcia dodatkowe, zaproponowaliśmy, żeby czas, który mija im na oczekiwaniu na dzieci spędziły na wspólnej rozmowie przy kawie i herbacie, dodatkową atrakcją była propozycja wymiany ciuchowej. Z zaproszenia skorzystała cześć mam. Podczas rozmowy zapytane kobiety oceniły dotychczasową ofertę kulturalna GCK oraz opowiedziały o potrzebach, które służyłyby rozwojowi dzieci i ich samych.

Otóż, zapytane mamy pozytywnie oceniły zajęcia i inicjatywy oferowane przez GCK, jednocześnie zaznaczyły, że wskazane byłyby dodatkowe zajęcia dla dzieci, zwłaszcza dla chłopców z zakresu sportu, sztuk walki. Zapytane o swoje potrzeby i pomysły na wspólne działania, kobiety na ziarnach kawy wrzucanych do wielkiej wspólnej filiżanki napisały:

Pomysły na wspólne działania:

~klub kobiet aktywnych

~czas, gdy dzieci są pod opieką animatorów, a mamy uczą się języka hiszpańskiego lub włoskiego

~autobus dowożący dzieci na zajęcia do domu kultury

~wspólne wyjazdy do teatrów

~uniwersytet dla rodziców

~bank czasu

~nauka gry na gitarze

Ważną rekomendacją na przyszłość, która narodziła się podczas tych spotkań był pomysł prowadzenia równolegle zajęć dla rodziców i dzieci, w ten sposób bardzo ekonomicznie udawałoby się wykorzystywać rodzicielski czas. Drugą rekomendacją jest powołanie do życia Klubu Kobiet Aktywnych, który zrzeszałby kobiety-liderki z całej gminy i był przestrzenią tworzenia wspólnych inicjatyw. Pierwsze spotkanie ujawniło też postać przyszłych potencjalnych liderek: Marię - mamę, utalentowaną twórczynię rzeczy pięknych, Olę - mamę i bizneswoman, a także Anię, która na drugim spotkaniu poprowadziła dla zebranych kobiet warsztaty z makijażu.

Spotkania pokazały gotowość i potrzebę bycia razem i rozmawiania. Ujawnione potrzeby i pomysły pokazują, że w tym momencie mieszkanki gminy Jabłonna gotowe są tworzyć i uczestniczyć w kulturze codzienności, tej, która pozwala urozmaicić codzienne życie, dociera blisko i zaspokaja potrzeby rozwoju, ubogaca życie i przygotowuje do odbioru kultury wysokiej.

Spotkanie mężczyzn, ojców, dziadków na wystawie motoryzacyjnej na placu targowym w Jabłonnie: „Mój wózek, moje cacko, moja skarbonka”

Mieszkający w gminie mężczyźni to stosunkowo trudna grupa odbiorców przeprowadzanej diagnozy. Na co dzień zaangażowani przede wszystkim w pracę zarobkową, dużo rzadziej niż kobiety są odbiorcami kultury. Zatem uznaliśmy, że spotkanie w ramach wystawy motoryzacyjnej będzie doskonałym pretekstem do podzielenia się przemyśleniami na temat ich potrzeb kulturalnych. Wystawa motoryzacyjna była okazją, żeby pasjonaci i kolekcjonerzy zaprezentowali zgromadzonym swoje eksponaty i w ten sposób zaangażowali się w działanie. Spotkanie to odkryło potencjał, jakim jest gminny plac targowy umiejscowiony w centrum Jabłonny. Miejsce położone między boiskiem a urzędem pocztowym, blisko ulicy stanowi przestrzeń, którą można odwiedzić podczas popołudniowych niedzielnych spacerów. Spotkanie i przeprowadzone indywidualne rozmowy krążyły wokół sposobów spędzania wolnego czasu.

Kiedy i jak odpoczywasz?

~czytam

~spaceruję

~gotuję

~oglądam filmy

~szyję na maszynie

~spotykam się z przyjaciółmi

~wędrówki

~praca w ogrodzie

~dziećmi u dziadków

~odpoczywam tylko w wakacje, ponieważ dużo pracuję

~odpoczywam w weekendy

~kiedy dzieci już śpią

~jak śpię

~w niedzielę po południu

~w nocy

~odpoczywam bardzo rzadko

Rozmówcy zadeklarowali potrzebę bezpiecznej przestrzeni, w której mogliby spędzić czas wspólnie z dziećmi oraz ciekawych wydarzeń, które takie spotkania uczynią atrakcyjnymi. W wystawie wzięli udział strażacy z Jabłońskiej OSP, którzy zaprezentowali wóz strażacki, stanowił on ogromną atrakcję dla najmłodszych mieszkańców gminy, a jednocześnie wskazał przedstawicieli OSP jako ważnych potencjalnych współpracowników.

Przeprowadzone spotkanie pokazało, że w perspektywie dalszych działań ważną rolę odgrywa temat spotkania, przy jego konstruowaniu ważne jest, by dostosować go w miarę możliwości do potrzeb wszystkich odbiorców.

Spotkanie skierowane do wszystkich mieszkańców gminy „Potańcówka w stylu lat 80-tych ”

Spotkanie odbywające się w ramach tematycznego wieczoru tanecznego skierowane było do bardzo szerokiej grupy odbiorców. Zgromadziło mieszkańców gminy reprezentujących różne pokolenia, od młodzieży, przez dorosłych po starszyznę. Wspólna zabawa stworzyła przestrzeń integracji oraz wspólnego planowania działań, które poszerzyłyby ofertę kulturalną gminy. Wśród wymienianych potrzeb najczęściej padały te dotyczące organizacji spotkań. Tematy, które w odczuciu uczestników potańcówki przyciągnęłyby chętnych to kulinaria, wieczorki taneczne, koncerty i pokazy filmów. Istotnym problemem, który ujawniły przeprowadzone rozmowy okazał się sposób informowania o planowanych działaniach. Okazało się, że dotychczasowe ogłoszenia w formie plakatów i wpisów na portalach społecznościowych nie są wystarczające.

Potańcówka i zgromadzeni na niej goście uwidoczniły charakterystyczną, jak się okazuje, właściwość mentalną mieszkańców gminy Jabłonna, jest to gotowość uczestnictwa biernego w wydarzeniach o charakterze kulturalnym z równoczesnym brakiem odwagi, by samemu zostać organizatorem takich przedsięwzięć.

Mieszkańcy Gminy Jabłonna są przygotowani do odbioru, a nie do włączania się i kreowania wydarzeń, nie mają przekonania, że biblioteka czy dom kultury są ICH miejscem, gdzie mogą zaproponować element programu czy samodzielną realizację jakiejś inicjatywy.

Szkolenia dla nauczycieli i wspólne projektowanie gry Jabłonopolis

By dowiedzieć się o formach i miejscach spędzania wolnego czasu przez nauczycieli oraz ich uczniów zaproponowaliśmy razem z pracownikami domu kultury wspólne stworzenie gry Jabłonopolis – nazwą nawiązującej do nazwy naszej gminy, ale także do gry Monopoly. Gra utworzona na schemacie tej popularnej miała zadania, m.in. wypisz wszystkie miejsca, gdzie twoi uczniowie najbardziej lubią spędzać

czas lub narysuj mapę miejscowości. W grze można było walczyć o zakupienie miejscowości z Gminy Jabłonna, zbierać podatki od lokalnego biznesu oraz rozwiązywać zagadki związane z lokalnymi tradycjami. Spotkanie z nauczycielami miało na celu spotkanie nowych potencjalnych liderów i zaproszenie ich do dalszej współpracy w projekcie, m.in. w promocji wydarzeń, kontakcie z rodzicami dzieci i odbyło się w formule wymiennej – pracownicy domu kultury pokazali nauczycielom, jak stworzyć samodzielnie lub z uczniami ciekawe narzędzie do nauki i zabawy, zaś nauczyciele podzielili się wiedzą na temat gminy i ofiarowali wsparcie w realizacji dalszej części projektu.

MARZENIA SENIORÓW

Co umiesz najlepiej?

~gotować (najczęściej wymieniane: lepić pierogi)

~ piec (najczęściej wymieniane: ciasta)

~robić nalewki

~śpiewać

~wyszywać/robótki ręczne

~dbać o kwiaty, ogród

~bawić wnuki

Propozycje na wspólne zajęcia:

~ częściej się spotykać (najczęściej udzielana odpowiedź)

~ kurs gotowania

~ kurs szydełkowania

~wspólne wycieczki

~kurs komputerowy

~PROBLEM:. Jak dotrzeć i zaktywizować seniorów, zwłaszcza tych, którzy wykazują chęć działania poza domem i rodziną zrzeszając się w Kołach Gospodyń Wiejskich? W jaki sposób pomóc im realizować działania?

~GRUPA/ODBIORCY: seniorzy zrzeszeni w 9 Kołach Gospodyń Wiejskich w 7 miejscowościach na terenie gminy – trudności w dojeździe powodują, że należy zaplanować dla nich specjalnie dedykowane spotkania w każdej z miejscowości.

~DZIAŁANIA KROK PO KROKU: Pomysł na działanie: wykorzystanie jednej z najstarszych metod integrujących – wspólnego spotkania przy śpiewie. Współpracując ze śpiewakiem tradycyjnym, instruktorem i pracownikiem domu kultury zaproponowaliśmy warsztaty śpiewu dla 90 seniorów. Spotkania – warsztaty miały na celu zarówno aktywizację artystyczną seniorów, jak i pobudzenie ich kreatywności i chęci realizacji, a podczas nich seniorzy opowiadali o swoich potrzebach i umiejętnościach. Przeprowadzono również badanie ankietowe, w którym seniorzy odpowiedzieli na pytania o swoje umiejętności i pasje oraz zaproponowali aktywności dla siebie.

Zrealizowaliśmy dwa moduły warsztatowe: muzyczne i aktywizacyjne. Podczas zajęć muzycznych seniorzy przygotowywali materiał do trzech koncertów – poszukiwali pieśni, uczyli się techniki śpiewu oraz nowych utworów. Podczas modułu animacyjnego seniorzy poszukiwali możliwości koncertowych, organizowali wyjazdy oraz potańcówkę. Spotkania z seniorami ukazały ogromny potencjał tkwiący w ludziach starszych. Wykazano, że nie tylko zauważają problemy w ich środowisku, ale również maja propozycję zaradzenia im. Efektem spotkań było również poznanie potencjału pedagogicznego osób starszych, bazującego na etnopedagogice, a dotyczącego chęci realizacji – przygotowania, a także uczestnictwa w warsztatach (gotowania, szycia, robótek).

Po realizacji tej części badania zauważamy kilka trudności:

~Problem z komunikacją polegającą na niewielkim procencie seniorów korzystających z nowych form łączności, typu Internet, telefon komórkowy;

~Problem transportowy – zazwyczaj seniorzy nie posiadają środka transportu lub są nie w pełni sprawni, by korzystać ze zbiorowych środków transportu, co uniemożliwia im dojazd do domu kultury, miejsca spotkania itp.

~Prawie zupełny brak oferty zajęć dla seniorów w domu kultury i bibliotece

Efektem spotkań było także wypracowanie rekomendacji:

~Seniorzy to grono ludzi kreatywnych i świadomych potrzebujących animatora, aktywizatora. Sami potrafią stworzyć sobie część oferty kulturalnej, potrzebują pomocy w realizacji.

~Pomysłem do realizacji ich działań byłoby ułatwienie im transportu pomiędzy miejscowościami.

~Kolejną przydatną rzeczą byłoby przygotowanie stałego grafiku wydarzeń lub zrealizowanie systemu informacji dostępnej dla seniorów.

PODSUMOWANIE:

Okazało się, że potencjałem naszej gminy są miejsca, w których można stworzyć ciekawe działania kulturalne i są to nie tylko GCK, szkoły, biblioteki, ale także odkryte w ramach diagnozy: plac targowy czy zapomniana strzelnica. Dysponujemy również jeszcze nieliczną i nieśmiałą potencjalną grupą liderów, którzy przy wsparciu osób kompetentnych, gotowi byliby włączyć się w tworzenie projektów o charakterze kulturalnym, o czym przekonali nas i siebie pomagając zorganizować wydarzenia w ramach diagnozy.

Wśród wymienianych potrzeb pojawiły się zarówno te dotyczące kultury codzienności, jak i kultury wysokiej. Mieszkańcy gminy zgłosili chęć bywania na koncertach, pokazach filmowych, ciekawych spotkaniach, jak również potrzebę zajęć, które okażą się przydatne i praktyczne w codziennym życiu, jak: warsztaty kulinarne, zajęcia językowe, spotkania dotyczące zdrowia i urody.

Jabłonna jest gminą, w której po czasie uśpienia związanego z wieloma różnymi czynnikami, kultura na nowo budzi się do życia.

Trudności / problemy / minusy:

~ Trudny dostęp do domu kultury (umiejscowiony jest na obrzeżach gminy)

~ Niewystarczający przepływ informacji o planowanych działaniach

~ Usankcjonowane na podstawie zaniedbań z przeszłości przekonanie, że w domu kultury nie ma ciekawej oferty

~ Mały wachlarz zajęć dla dorosłych

~ Brak oferty kulturalnej w bibliotece gminnej i jej filiach

~ Mała liczba lokalnych liderów

~ Niewykorzystany potencjał turystyczny i historyczny gminy

~ Słaba współpraca między podmiotami działającymi na terenie gminy

~ Brak tradycji działań o charakterze kulturalnym

Rekomendacje / pomysły:

~Wykorzystanie potencjału jaki stanowią mieszkańcy gminy, zwłaszcza seniorzy, rzemieślnicy, lokalni artyści, znawcy dawnych zwyczajów i tradycji

~Autobus dowożący dzieci na zajęcia do domu kultury

~Animator do opieki nad dziećmi w czasie zajęć dla mam

~Kalendarz ze stałą ofertą dla dorosłych w ramach, której zaproponujemy projekcje filmów i spotkania z ciekawymi ludźmi

~Powołanie „Ambasadorów Kultury”- osób, które w każdej z wiosek promować będą wydarzenia kulturalne

~Organizacja spotkań o charakterze rozrywkowym – potańcówek, pikników, karaoke, imprez sylwestrowych, dyskotek

~Udostępnienie przestrzeni dla nieformalnych spotkań mieszkańców – remizy strażackie we wsiach, dom kultury, biblioteka

~Uruchomienie świetlic wiejskich ze stałym programem działań – blisko każdego z uczestników

Wnioski:

Dzięki spotkaniom i działaniom w ramach badań nastąpił wzrost świadomości społecznej, na kilku obszarach:

~ obecności domu kultury na mapie Gminy Jabłonna

~ bogactwo kultury

~ potrzeba kultury i możliwości jej aktywnego tworzenia

Wszystkie spotkania, rozmowy i badania uświadomiły badanym obecność na mapie gminy i rolę domu kultury, która wbrew pozorom nie dla każdego była oczywista. Bogactwo kultury stanowią odkryte przestrzenie, w których mieszkańcy chcieliby się poruszać, są to: zajęcia, spotkania, warsztaty, wyjazdy. W tym obszarze ważne jest również to, że przez zapoznawanie się z kulturą codzienności, wyrabia się gotowość do poznawania kultury wysokiej. I w końcu potrzeba kultury i jej aktywne tworzenie - jest to obszar, dzięki któremu w świadomości mieszkańców wzrosło przekonanie o korzyściach, jakie płyną z korzystania i współtworzenia kultury. Możliwości rozwoju dzięki działaniom kulturalnym, tworzenie przestrzeni odpoczynku, rozrywki „na poziomie” są wartością, dzięki której później podejmowane będą wartościowe działania kulturalne.